

GÆLDENDE FRA

1. JANUAR 2018

VEJLEDNING

om kvalitetsledelsessystemer for autoriserede virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet, virksomheder med virksomhedsgodkendelse på gasområdet og kontrolinstanser.

Indhold

Formål	3
Lovgivning	3
Virksomhedens opgaver	4
Etablering og efterprøvning	5
Virksomhedens vej til og opretholdelse af godkendelse	5
Forhåndsgodkendelse af kvalitetsledelsessystemet ved ansøgning om autorisation eller virksomhedsgodkendelse	5
Endelig godkendelse af KLS	6
Fornyelse af godkendelse af KLS	6
Sikkerhedsstyrelsens dataindberetningsystem (SIDIS)	7
Afviigelser og anmærkninger	7
Vejledning til opbygning af et kvalitetsledelsessystem og kontrolinstansens efterprøvning	9
Bilag Flowdiagram	19

Formål

Dette er en vejledning til virksomheder i at opbygge og vedligeholde kvalitetsledelsessystemer. Vejledningen er skrevet for autoriserede virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet og for virksomheder med virksomhedsgodkendelse på gasområdet.

Kvalitetsledelsessystemet (KLS) har til formål at sikre, at den færdige installation lever op til lovgivningens krav. Endvidere skal denne vejledning bidrage til ensartet efterprøvningspraksis hos kontrolinstanser.

Denne vejledning erstatter alle tidligere versioner af vejledninger om Kvalitetsledelsessystemer for kontrolinstanser og autoriserede virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet og for virksomheder med virksomhedsgodkendelse på gasområdet.

Ligeledes er det en vejledning til kontrolinstansernes auditorer i at gennemføre efterprøvningspraksis af kvalitetsledelsessystemer for autoriserede virksomheder og virksomheder med virksomhedsgodkendelse på gasområdet.

Lovgivning

Reglerne for kvalitetsledelsessystemer for autoriserede virksomheder og for virksomheder med virksomhedsgodkendelse på gasområdet findes i bekendtgørelse nr. 629 af 2. juni 2017 om kvalitetsledelsessystemer for autoriserede virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet og for virksomheder med virksomhedsgodkendelse på gasområdet - herefter omtalt som bekendtgørelse nr. 629.

Kontrolinstanser skal følge reglerne i bekendtgørelse nr. 629 og i bekendtgørelse nr. 628 af 2. juni 2017 om godkendelse af kontrolinstanser til godkendelse og efterprøvningspraksis af kvalitetsledelsessystemer for autoriserede og godkendte virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet - herefter omtalt som bekendtgørelse nr. 628.

Kontrolinstanser efterprøver også virksomhedernes kvalitetsledelsessystemer ud fra kravene i

- lov nr. 401 af 28. april 2014 om autorisation af virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet,
- bekendtgørelse nr. 627 af 2. juni 2017 om autorisation og drift af virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet
- bekendtgørelse nr. 1227 af 23. november 2017 om godkendelse af fagligt ansvarlige på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet og på gasområdet mv.

Når kontrolinstanser efterfølgende udsteder godkendelsesbevis til virksomhederne, vil de normalt kun skrive, at virksomhedens kvalitetsledelsessystem er i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse nr. 629.

Virksomhedens opgaver

Autoriserede virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet og virksomheder med virksomhedsgodkendelse på gasområdet skal implementere et godkendt kvalitetsledelsessystem. Virksomheden skal også sørge for at opdatere og evaluere kvalitetsledelsessystemet.

Det bidrager til anvendeligheden og den løbende forbedring af kvalitetsledelsessystemet, at det er frit tilgængeligt for medarbejderne i virksomheden, og at ledelsen regelmæssigt orienterer medarbejderne om systemet. Der henvises til § 4 i bekendtgørelse nr. 629.

Kvalitetsledelsessystemet skal blandt andet indeholde oplysninger om virksomhedens organisation og kompetencer, bemanning af opgaver samt dokumentation for udført tilsyn under arbejdets udførelse og udført slutkontrol i forbindelse med arbejdets afslutning.

Kravet kan opfyldes på to måder:

Metode 1.

Virksomheden opbygger og anvender et kvalitetsledelsessystem, som denne vejledning indeholder mere information omkring. En godkendt kontrolinstans skal udføre en forhåndsgodkendelse af kvalitetsledelsessystemet. Derudover skal en godkendt kontrolinstans inden for 12 måneder udføre en endelig godkendelse og herefter løbende efterprøve virksomhedens kvalitetsledelsessystem. De 12 måneder regnes fra det tidspunkt, hvor virksomheden har fået autorisation eller virksomhedsgodkendelse.

Metode 2.

Virksomheden kan også opfylde kravet, hvis virksomheden anvender et kvalitetsledelsessystem på det aktuelle fagområde eller de aktuelle fagområder, der er godkendt af et anerkendt certificeringsorgan. Kvalitetsledelsessystemet skal være opbygget på baggrund af fælleseuropæiske eller nationale standarder for kvalitetsledelse, fx ISO 9001:2015. Når virksomheden ansøger Sikkerhedsstyrelsen om autorisation eller virksomhedsgodkendelse, vil Sikkerhedsstyrelsen indledningsvis vurdere certifikatet. Hvis der er behov for yderligere information for at kunne vurdere, om systemet kan godkendes, kan Sikkerhedsstyrelsen anmode om at få fremsendt kopi af ansøgerens kvalitetsledelsessystem.

Anvendes metode 2, skal virksomheden hvert andet år indsende dokumentation til Sikkerhedsstyrelsen for, at det certificerede kvalitetsledelsessystem er implementeret og fortsat anvendes. Dette kan gøres ved at indsende kopi af seneste efterprøvningsrapport fra certificeringsorganet.

Du kan finde oversigt over akkrediterede certificeringsorganer på DANAKs hjemmeside Danak.dk.

Eablering og efterprøvning

Sikkerhedsstyrelsen har godkendt en række kontrolinstanser til at varetage godkendelse og efterprøvning af kvalitetsledelsessystemer for autoriserede og godkendte virksomheder.

Kontrolinstanserne kan forhåndsgodkende, godkende og efterprøve kvalitetsledelsessystemer hos både autoriserede og godkendte virksomheder.

Du kan finde en liste over de godkendte kontrolinstanser her:
www.sik.dk/Virksomhed/Autorisation-el-vvs-og-kloak/Kontrolinstanser/Godkendte-kontrolinstanser

Kravene til, hvad et kvalitetsledelsessystem i en virksomhed skal indeholde, fremgår af bekendtgørelse nr. 629. Kravene er udgangspunkt for efterprøvningen, hvor kontrolinstansen evaluerer virksomhedens evne til at efterleve kravene i bekendtgørelse nr. 629. Kontrolinstanserne skal indrapportere virksomhedsdata og deres bedømmelse efter efterprøvningsbesøg i Sikkerhedsstyrelsens dataindberetningssystem, SIDIS.

Virksomhedens vej til og opretholdelse af godkendelse

Virksomheden skal opbygge et kvalitetsledelsessystem (KLS), som er i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 629. Flowdiagrammet sidst i denne vejledning illustrerer godkendelsesforløbet ved anvendelse af metode 1 – altså godkendelse via en kontrolinstans.

Forhåndsgodkendelse af kvalitetsledelsessystemet ved ansøgning om autorisation eller virksomhedsgodkendelse.

Virksomheden, der ønsker at opnå autorisation eller godkendelse, skal indgå aftale med en godkendt kontrolinstans, som skal godkende virksomhedens KLS. Virksomheden fremsender sit KLS til en kontrolinstans, som gennemgår systemet. Lever KLS'et op til

kravene i bekendtgørelse nr. 629, giver kontrolinstansen en forhåndsgodkendelse til virksomheden. Se bilag Flowdiagram.

Når virksomheden ansøger Sikkerhedsstyrelsen om autorisation eller virksomhedsgodkendelse, skal virksomheden sende en kopi af kontrolinstansens forhåndsgodkendelse af KLS med ansøgningen.

Endelig godkendelse af KLS

Inden 12 måneder efter, at virksomheden har fået autorisation eller virksomhedsgodkendelse på gasområdet, skal kontrolinstansen godkende virksomhedens KLS endeligt. Dette sker ved, at kontrolinstansen aflægger virksomheden et besøg og gennemfører en efterprøvning af virksomhedens KLS. Besøget forudsættes at vare 2-5 timer.

I afsnittet om "Vejledning til opbygning af et kvalitetsledelsessystem og kontrolinstansens efterprøvning" findes mere information om, hvad kontrolinstansen skal efterprøve.

Når kontrolinstansen kan godkende virksomhedens KLS, udsteder kontrolinstansen et godkendelsesbevis til virksomheden. Af godkendelsesbeviset vil det blandt andet fremgå, hvilke fagområder virksomheden er godkendt til, og gyldighedsperioden for godkendelsen. Godkendelse kan gives for højst 24 måneder.

Fornyelse af godkendelse af KLS

For at virksomheden kan opretholde godkendelse af virksomhedens KLS, skal kontrolinstansen løbende gennemføre efterprøvnings af kvalitetsledelsessystemet.

Efterprøvningsplanerne skal planlægges og gennemføres med intervaller, så en fornyet godkendelse af KLS kan ske, inden godkendelsen udløber. Godkendelser af KLS har en gyldighed af maksimalt 24 måneder.

Det vil sige, at kontrolinstansens efterprøvning, lukning af eventuelle afvigelser konstateret af kontrolinstansen, kontrolinstansens verifikation af resultatet af de korrigerende handlinger samt kontrolinstansens godkendelse skal være gennemført indenfor for en samlet periode på 24 måneder fra kontrolinstansens sidste godkendelse af virksomhedens KLS.

Sikkerhedsstyrelsens dataindberetnings-system (SIDIS)

Kontrolinstanserne indberetter resultaterne af efterprøvnings af virksomhedernes kvalitetsledelsessystemer i Sikkerhedsstyrelsens dataindberetningssystem, SIDIS.

Kontrolinstanserne skal bruge dette system, hver gang de gennemfører efterprøvnings af virksomheders KLS. Det gælder også ved den første efterprøvnings, der sker hos virksomheden inden 12 måneder efter, at virksomheden har fået autorisation eller virksomhedsgodkendelse.

Kontrolinstansen kan først udstede godkendelsesbevis til virksomheden, når kontrolinstansen har verificeret resultatet af eventuelle korrigerende handlinger i forhold til afvigelser konstateret af kontrolinstansen ved efterprøvnings og har foretaget indberetning i SIDIS. Vejledning til, hvordan kontrolinstanserne indtaster data i SIDIS, findes på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside Sik.dk.

Afvigelser og anmærkninger

Kontrolinstansen konstaterer i nogle tilfælde afvigelser eller tildeler anmærkninger under efterprøvnings af virksomhedens KLS.

Afvigelse

Kontrolinstansen tildeler en afvigelse, når kontrolinstansen konstaterer, at der er uoverensstemmelse mellem virksomhedens KLS og et krav til kvalitetsledelsessystemet.

Virksomheden skal iværksætte nødvendige forbedringsaktiviteter i forhold til de afvigelser, som kontrolinstansen konstaterer.

Kontrolinstansen kan ikke godkende KLS og udstede nyt godkendelsesbevis, før virksomheden har iværksat nødvendige korrigerende handlinger og kontrolinstansen har verificeret resultatet af de korrigerende handlinger. Herved forstås, at afvigelsen kan lukkes af kontrolinstansen, når kontrolinstansen har konstateret, at omfanget og karakteren af de korrigerende handlinger, som virksomheden har iværksat, er tilstrækkelige, implementeret og effektive.

Anmærkning

Kontrolinstansen kan tildele en anmærkning, hvis der er delvis uoverensstemmelse mellem virksomhedens KLS og et krav til kvalitetsledelsessystemet, uden at det påvirker kvaliteten af det arbejde, der udføres.

Kontrolinstansen kan godkende KLS, men virksomheden skal følge op på kontrolinstansens anmærkninger med en handling inden for en frist, som kontrolinstansen fastsætter. Fristen kan højst være 6 måneder.

Hvis kontrolinstansen efterfølgende konstaterer, at virksomheden ikke har fulgt op på anmærkningen med en handling inden for den fastsatte frist, skal kontrolinstansen ændre anmærkningen til at blive en afvigelse.

En opgradering fra anmærkning til afvigelse vil medføre, at virksomheden skal foretage en korrigerende handling inden for en kort frist, som kontrolinstansen fastsætter.

Vejledning til opbygning af et kvalitetsledelsessystem og kontrolinstansens efterprøvning

I Virksomheden skal i kvalitetsledelsessystemet beskrive:

I.1 Virksomhedens data – CVR-oplysninger mv.

Virksomhedens oplysninger om CVR-nummer i KLS skal stemme overens med det, der fremgår af Sikkerhedsstyrelsens afgørelse om autorisation eller virksomhedsgodkendelse og det, der er angivet i CVR-registeret.

Endvidere skal virksomhedens data stemme overens med data i Sikkerhedsstyrelsens autorisationsregister.

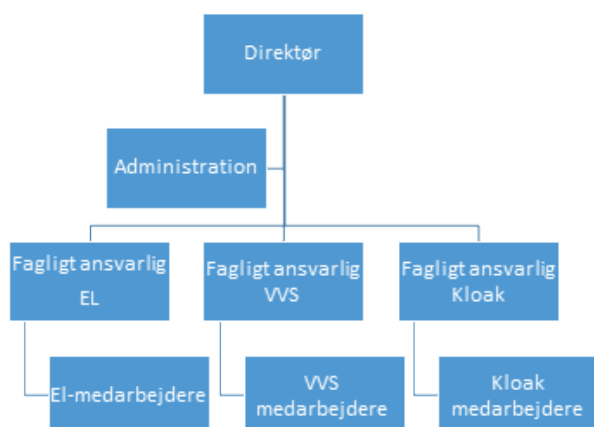
Virksomheden skal i KLS oprette en oversigt over virksomhedens hoveddata. Af oversigten skal virksomhedens navn, CVR-nummer og adresse fremgå.

Oplysningerne på oversigten skal stemme overens med oplysninger i CVR-registeret.

I.2 Virksomhedens organisationsplan

Virksomhedens organisation skal beskrives ved hjælp af tekst eller diagram. Organisationens udstrækning og centrale medarbejdere (fx ledelse og den eller de fagligt ansvarlige samt medarbejdere, som har fået delegeret beføjelser fra den fagligt ansvarlige) skal være beskrevet. Organisationen kan fx beskrives med et simpelt organisationsdiagram som vist herunder. Navne på medarbejderne skal under kontrolbesøget kunne identificeres.

Anvendes eksemplet herunder, er det en fordel, at diagrammet holdes opdateret med medarbejdernavne, således at kontrolinstansen og myndigheder nemt kan få overblik over virksomhedens organisation.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.1.1 Stemmer virksomhedens CVR-nummer overens med CVR-registeret?

Uoverensstemmelse medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.1.2 Stemmer virksomhedens øvrige data overens med CVR-registeret?

Uoverensstemmelse medfører en anmærkning.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.2.1 Er virksomhedens organisation beskrevet?

Uoverensstemmelse medfører en anmærkning.

I.3 Virksomhedens ansvars- og kompetenceforhold og beføjelser

Ansvarsfordelingen mellem de centrale medarbejdere skal være beskrevet.

Hver enkelt medarbejders kompetencer skal være kort beskrevet, f.eks. udlært elektriker med kursus i verifikation, lærling inden for vvs osv.

Hvis den fagligt ansvarlige har delegeret beføjelser til medarbejdere, skal omfanget af beføjelserne være beskrevet i kvalitetsledelsessystemet.

Et eksempel på, hvordan virksomheden kan beskrive ansvarsforhold og beføjelser:

Den fagligt ansvarlige er overmontør og daglig leder for 5 svende og 2 lærlinge, som han skal instruere i de tekniske regler og i virksomhedens procedurer for det pågældende arbejde.

Virksomheden skal sikre, at den fagligt ansvarlige har de nødvendige beføjelser for at kunne varetage sine opgaver. Den fagligt ansvarlige har ansvar for, at han får bemandet opgaverne ud fra, at medarbejderne skal være fagligt kompetente til at udføre dem. Den fagligt ansvarlige fører i løbet af arbejdsugen i tilstrækkeligt omfang tilsyn med arbejdets udførelse og sikrer, at der gennemføres slutkontrol af det udførte arbejde.

Virksomhedens fagligt ansvarlige skal være tilknyttet virksomheden i minimum 30 timer ugentligt inden for virksomhedens normale forretningsstid uanset om den fagligt ansvarlige er ansat eller indehaver af virksomheden.

Hvis virksomhedens fagligt ansvarlige er ansat i virksomheden, skal vedkommende være ansat med et opsigelsesvarsel på minimum 3 måneder efter 6 måneders ansættelse.

Udfører virksomheden arbejde, som kræver formelle kompetencer af den udførende medarbejder, f.eks. inden for kloak- eller gasområdet, skal dette være beskrevet i virksomhedens KLS.

Oplysninger om medarbejderkompetencer og evt. delegerede beføjelser kan med fordel beskrives i en oversigt, som kan præsenteres for kontrolinstansen.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.3.1 Er virksomhedens ansvars- og kompetenceforhold beskrevet?

Uoverensstemmelse medfører en afvigelse.

Virksomheden skal dokumentere, at virksomhedens fagligt ansvarlige er godkendt af Sikkerhedsstyrelsen og er tilknyttet virksomheden. Det kan ske med brevet eller brevene om tilknytning af fagligt ansvarlig i virksomheden, der er sendt til virksomhedens e-boks fra Sikkerhedsstyrelsen eller med det fysisk fremsendte brev.

Kontrolinstansen kan med fordel i rimelig tid forud for efterprøvningen anmode virksomheden om at have Sikkerhedsstyrelsens breve om godkendelser og tilknytning til rådighed ved efterprøvningen. Herved undgår kontrolinstansen at skulle kontakte Sikkerhedsstyrelsen om godkendelsen. Virksomheden skal kunne dokumentere, at den har autorisation eller virksomhedsgodkendelse, og at Sikkerhedsstyrelsen har godkendt virksomhedens fagligt ansvarlige person(er). Virksomheden skal også kunne dokumentere, at Sikkerhedsstyrelsen har registreret, at den/de fagligt ansvarlige er tilknyttet virksomheden.

I.4 Forretningsområdet inden for autorisationsområdet eller inden for gasområdet, der er omfattet af virksomhedsgodkendelsen

Virksomheden skal beskrive det autorisationskrævende arbejde, der er omfattet af lov om autorisation af virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet, og som udføres i virksomheden. Er virksomheden godkendt på gasområdet, skal den beskrive sit forretningsområde, der er omfattet af loven.

Dette kan gøres ved, at virksomheden kort beskriver, hvilke typer af autorisationskrævende arbejde virksomheden udfører.

Virksomhedens forretningsområde skal beskrives, så det er tydeligt, at der er overensstemmelse mellem: de forretningsområder, der er beskrevet i KLS, og områderne, som autorisationen og/eller virksomhedsgodkendelsen fra Sikkerhedsstyrelsen omfatter, og kompetenceområderne for den eller de fagligt ansvarlige, der er knyttet til virksomheden.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.3.2 Er den fagligt ansvarlige godkendt hos Sikkerhedsstyrelsen?

I.3.2.A Hvis Ja: Stemmer den fagligt ansvarliges godkendelse overens med virksomhedens autorisation/virksomhedsgodkendelse?

Er der ikke tilknyttet en fagligt ansvarlig til virksomheden på et eller flere autorisationsområder, medfører uoverensstemmelsen en afvigelse.

I.3.2.B Hvis Nej: Har Sikkerhedsstyrelsen givet dispensation til virksomheden for manglende fagligt ansvarlig?

Hvis der ikke er overensstemmelse mellem virksomhedens oplyste fagligt ansvarlige og den tilknyttede fagligt ansvarlige, der er registreret hos Sikkerhedsstyrelsen og der ikke foreligger en dispensation, medfører det en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.4.1 Er virksomhedens forretningsområde beskrevet?

Kontrolinstansens spørgsmål:

1.4.1.a Hvis ja: Er der overensstemmelse mellem de(t) beskrevne forretningsområde(r), autorisation eller virksomhedsgodkendelse fra Sikkerhedsstyrelsen og det arbejde, virksomheden udfører?

Manglende overensstemmelse mellem forretningsområdet og den fagligt ansvarliges kompetenceområde medfører en afvigelse.

I.5 Bemanding af opgaverne, instruktion af medarbejderne, tilsyn og slutkontrol.

I KLS skal det beskrives, hvordan virksomheden og den fagligt ansvarlige sikrer, at:

- opgaver er korrekt bemandet ud fra medarbejderens erfaring med opgaven
  - medarbejdere er tilstrækkeligt instrueret ud fra gældende regler for installationsområdet og virksomhedens procedurer i KLS
  - der gennemføres slutkontrol
  - der føres tilstrækkeligt tilsyn med arbejdets udførelse
- Virksomheden skal beskrive, hvordan den fagligt ansvarlige er involveret i bemanding af virksomhedens opgaver og i den instruktion, der gives til medarbejderne.

Eksempler på faktorer, der skal overvejes, når omfanget af instruktion til medarbejderne bestemmes, kan fx være:

- opgavens omfang
- opgavens kompleksitet
- hvilke kompetencer kræver opgaven
- hvilke erfaringer har medarbejderne med opgaven
- hvor mange medarbejdere kræver opgaven

Virksomheden skal beskrive, hvordan der gennemføres slutkontrol af arbejde inden for hvert af virksomhedens autorisationskrævende arbejdsområder.

Dokumentation for gennemført slutkontrol skal udføres på autorisationskrævende arbejde, og skal som minimum indeholde oplysninger om:

- identifikation af installationen (sporbarhed til nærmere oplysninger om opgavetype, hvor opgaven er udført mv.)
- hvem der udførte installationen
- hvem der har udført slutkontrol
- dato for udførelsen af slutkontrollen
- resultatet af slutkontrollen

Disse oplysninger skal være så detaljerede, at det tydeligt fremgår, at bemandingen af opgaverne har været korrekt og at eventuelle uregelmæssigheder konstateret ved slutkontrol er håndteret tilfredsstillende.

Er der udført flere typer autorisationskrævende arbejde i samme entreprise, bør der udarbejdes dokumentation for slutkontrol for hver af de udførte autorisationskrævende opgaver.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.5.1 Er der udarbejdet tilstrækkelig beskrivelse for bemanding af opgaver og instruktion af medarbejdere?

Utilstrækkelig beskrivelse af den fagligt ansvarliges involvering medfører en anmærkning.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.5.2 Er der udarbejdet tilstrækkelig beskrivelse for slutkontrol?

Utilstrækkelig beskrivelse af, hvordan der gennemføres slutkontrol medfører en anmærkning.

Virksomheden skal beskrive, hvordan den fagligt ansvarlige sikrer, at der føres tilstrækkeligt tilsyn, og følgende overvejelser bør inkluderes:

- opgavens omfang
- opgavens kompleksitet
- hvilke kompetencer kræver opgaven
- hvilke erfaringer har medarbejderne med opgaven
- hvor mange medarbejdere kræver opgaven

I.6 Ledelsens evaluering af kvalitetsledelsessystemet.

Virksomheden skal beskrive, hvordan ledelsen gennemfører evaluering af kvalitetsledelsessystemet mindst en gang om året.

Formålet med ledelsens evaluering er at evaluere, om KLS'et fortsat er egnet, effektivt og dækkende for virksomhedens forretningsområde(r).

Ledelsens evaluering skal dokumenteres og som minimum opliste de afvigelser, der er registreret i virksomheden siden sidste ledelsesevaluering samt de forbedringsaktiviteter, der er iværksat på baggrund af afvigelse(r).

Der er kun krav om, at afvigelser, der relaterer sig til autorisationskrævende arbejde eller arbejde, der kræver en virksomhedsgodkendelse på gasområdet, behandles i ledelsens evaluering. Det kan dog være en fordel at behandle alle afvigelser og klager i ét system, så virksomhedsledelsen nemt kan danne sig et overblik og analysere de afvigelser og klager, der er registreret i hele virksomheden.

Ledelsens evaluering bør også indeholde ledelsens konklusion på, hvorvidt der har været afvigelser, der er optrådt igen, og om de iværksatte forbedringsaktiviteter har været tilstrækkeligt effektive.

Kravet kan eksempelvis efterleves ved, at virksomhedens ledelse på et bestyrelsesmøde, direktion- eller ledelsesmøde behandler KLS og gennemgår eventuelle afvigelser og anmærkninger, samt overvejer om beskrivelsen af KLS afspejler virksomhedens

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.5.3 Er der udarbejdet tilstrækkelig beskrivelse for, hvordan den fagligt ansvarlige sikrer, at der føres det tilstrækkelige tilsyn med det udførte arbejde?

Manglende beskrivelse af, hvordan der sikres tilstrækkeligt udført tilsyn medfører en anmærkning.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.6.1 Er der udarbejdet tilstrækkelig beskrivelse af ledelsens evaluering af KLS?

Utilstrækkelig beskrivelse af ledelsens evaluering medfører en anmærkning.

aktuelle situation. Behandlingen kan dokumenteres via et beslutningsreferat fra mødet.

I.7 Forbedringsaktiviteter ved afvigelser i det udførte autorisationskrævende arbejde eller arbejde, der kræver en virksomhedsgodkendelse på gasområdet.

I KLS skal virksomheden beskrive, hvordan forbedringsaktiviteter håndteres i virksomheden.

Virksomheden skal iværksætte nødvendige forbedringsaktiviteter (korrigerende handlinger) i forhold til de afvigelser, der er konstateret på det autorisationskrævende arbejde eller på gasområdet.

De korrigerende handlinger skal være effektive i forhold til at undgå, at den konkrete afvigelse sker igen.

Afvigelser kan eksempelvis være registreret på baggrund af kontrolinstansers efterprøvning af virksomhedens KLS, kundeklager, myndigheders tilsyn eller lignende, og afvigelse kan med fordel registreres i et samlet register.

II. Virksomheden skal i kvalitetsledelsessystemet opbevare dokumentation for:

- gennemført slutkontrol
- gennemført tilsyn
- hvem der har udført kabel- eller rørføring og pågældendes kompetencer ved arbejde udført af kabelmontør eller rørmontør uden for virksomheden
- at kabel- eller rørmontør har erklæret, at arbejdet er udført efter gældende regler
- ledelsens evaluering, herunder i forhold til afvigelser
- registrerede afvigelser og dokumentation for gennemførte forbedringsaktiviteter
- prøvning af udstyr (fx kalibreringsrapporter, der dokumenterer, at prøvningsintervaller er overholdt)
- kontrolinstansens efterprøvnings og virksomhedens forbedringsaktiviteter og opfølgning på anmærkninger i relation til efterprøvnings
- aftaler om indlejning af personale.

Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Kontrolinstansens spørgsmål:

I.7.1 Er der tilstrækkelig beskrivelse af forbedringsaktiviteter ved afvigelser i det udførte autorisationskrævende arbejde eller arbejde, der kræver virksomhedsgodkendelse på gasområdet?

Hvis det er utilstrækkeligt beskrevet, hvordan forbedringsaktiviteter håndteres, medfører det en anmærkning.

II.1 Dokumentation for udført slutkontrol med identifikation af installationen, hvem der udførte installationen, hvem der udførte slutkontrollen, dato for udførelse og resultatet af slutkontrollen.

Se også pkt. I.5.

II.2 Dokumentation for udført tilsyn i overensstemmelse med beskrivelsen, jf. punkt I, nr. 5.

Tilsynsomfanget for virksomhedens opgaver skal være fastlagt som beskrevet i pkt. I.5.3.

Virksomheden skal dokumentere, at der er udført tilsyn i overensstemmelse med det omfang, virksomheden har fastlagt i KLS.

Det udførte tilsyn og slutkontrol skal være dokumenteret så detaljeret, at der ikke er tvivl om, at det udførte tilsyn og/eller slutkontrol relaterer sig til den udførte opgave.

**II.3 Ved arbejde udført af kabelmontør eller rør-
montør uden for virksomheden skal der opbevares
dokumentation for, hvem der har udført arbejdet, at
den pågældende har gennemført et kursus eller en
uddannelse godkendt af Sikkerhedsstyrelsen, og at
arbejdet er udført efter gældende regler.**

Hvis der udføres arbejde af kabelmontør eller rørmontør uden for virksomheden (f.eks. eksternt kontraheret arbejde), skal virksomheden dokumentere, at den eksterne part har de fornødne kompetencer til at udføre arbejdet korrekt, og at arbejdet er udført i overensstemmelse med gældende regler.

Dokumentationen skal indeholde oplysninger om: hvem der har udført arbejdet hvilke kvalificerende kompetencer det eksterne mandskab har (kurser eller uddannelser godkendt af Sikkerhedsstyrelsen eller udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer) at arbejdet er udført efter gældende regler (f.eks. dokumenteret ved erklæring fra den udførende kabel-

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.1.1 Er der tilstrækkelig dokumentation for udført slutkontrol?

Mangelfuld dokumentation for udført slutkontrol medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.2.1 Er der tilstrækkelig dokumentation for virksomhedens tilsyn med arbejdets udførelse?

Mangelfuld dokumentation for udført tilsyn medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.2.2 Er der overensstemmelse mellem beskrivelsen for slutkontrol eller tilsyn og den faktiske udførelse? Der henvises til I.5.2 og I.5.3.

En utilstrækkeligt detaljeret beskrivelse for det udførte tilsyn og/eller slutkontrol medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.3.1 Er der tilsluttet arbejde, som er udført af kabel- eller rørmontør uden for virksomheden?

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.3.1.a Hvis ja: Er dokumentationen tilstrækkelig? (Hvem har udført arbejdet, har pågældende gennemført et kursus eller uddannelse godkendt af Sikkerhedsstyrelsen eller har han erhvervsmæssige kvalifikationer fra et andet EU- eller EØS-land eller et land, der har aftaler med EU om anerkendelse af erhvervserfaring, og er arbejdet udført efter gældende regler)

Utilstrækkelig dokumentation for kompetencer og for, at kabel- og rørmontører efterlever regler medfører en afvigelse.

eller rørmonter eller i forbindelse med virksomhedens tilsyn).

Virksomheden kan med fordel bruge de skabeloner, der findes på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside Sik.dk – erklæring kabelmonter og erklæring rørmonter.

II.4 Ledelsens evaluering i forhold til afvigelser.

Ledelsens evaluering skal indeholde oplysninger om afvigelser, der er konstateret i virksomheden siden sidste ledelsevaluering, altså inden for en periode af maksimalt 12 måneder.

Afvigelser kan eksempelvis være registreret på baggrund af kontrolinstansens efterprøvning af virksomhedens KLS, kundeklager, myndigheders tilsyn eller lignende

---

Ledelsens evaluering skal svare til den beskrivelse, virksomheden har lavet for udførelse af ledelsens evaluering, jf. pkt. I.6 i denne vejledning.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.4.1 Opbevares ledelsens evaluering, når det gælder afvigelser?

Uoverensstemmelse medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.4.2 Er der overensstemmelse mellem beskrivelsen af ledelsens evaluering jf. 1.6. bilag 1, pkt. I, nr. 6 og den faktiske udførelse jf. bilag 1, pkt. II, nr. 4?

Uoverensstemmelse mellem ledelsens udførte evaluering og beskrivelsen medfører en afvigelse.

II.5 Virksomheden skal i kvalitetsledelsessystemet opbevare rapporter til dokumentation som beskrevet i II.

Det skal i dokumentationen for forbedringsaktiviteten være muligt at spore, hvilken eller hvilke dokumenterede afvigelser det iværksatte forbedringsinitiativ handler om.

De iværksatte forbedringsaktiviteter skal være effektive i forhold til de konstaterede afvigelser.

Hvis der f.eks. er gentagelse af lignende afvigelser, må kontrolinstansen konstatere, at de iværksatte forbedringsaktiviteter ikke har stået i forhold til de konstaterede afvigelser.

Virksomheden skal i kvalitetsledelsessystemet dokumentere, at vedligeholdelses- og/eller prøvningsintervaller for prøve- og måleudstyr er overholdt. Dette kunne f.eks. være kalibreringscertifikater for måleudstyr eller lignende, der dokumenterer, at prøvningsintervaller er overholdt. Der skal være sporbarhed mellem det fysiske udstyr og dokumentationen for prøvninger.

Virksomheden skal i KLS opbevare dokumentation for kontrolinstansernes efterprøvninger, iværksatte forbedringsaktiviteter og den opfølgning, der er foretaget på baggrund af anmærkninger.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.5.1 Er der dokumentation for forbedringsaktiviteter, der er foretaget for at undgå, at konkrete afvigelser sker igen (besvares kun, hvis der har været konkrete afvigelser)?
Manglende dokumentation for iværksatte forbedringsaktiviteter medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.5.1.a Hvis Ja: Er der overensstemmelse mellem beskrivelsen af forbedringsaktiviteter ved afvigelser jf. bilag 1, pkt. I, nr. 7 og de faktiske forbedringsaktiviteter, jf. bilag 1, pkt. II, nr. 5, litra a?
Uoverensstemmelse medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.5.2 Er der dokumentation for overholdelse af prøvningsintervaller for prøve- og måleudstyr, der er nødvendig for sikker etablering, drift og vedligeholdelse af installationer?
Manglende dokumentation medfører en afvigelse.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.5.3 Er der dokumentation for kontrolinstansens efterprøvninger af kvalitetsledelsessystemet og virksomhedens forbedringsaktiviteter og opfølgning på anmærkninger?
Manglende dokumentation medfører en afvigelse.

Hvis virksomheden har indlejet personale fra en anden virksomhed, skal virksomheden have udarbejdet en skriftlig, underskrevet aftale om indlejning med den virksomhed, hvor den pågældende normalt er tilknyttet. Dette skal ske, inden den indlejede person udfører arbejdet.

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.5.4 Har virksomheden indlejet personale fra anden virksomhed?

Kontrolinstansens spørgsmål:

II.5.4.a Hvis ja: Er der de nødvendige aftaler om indlejning af personale fra anden virksomhed?

Såfremt et eller flere af ovenstående punkter mangler i lejeaftalen, medfører dette en afvigelse.

Bilag Flowdiagram

